

Inwendige geneeskunde
Gastro-enterologie

Coloscopie

Praktisch

1. Datum afspraak: / / om uur
2. Meld je bij aankomst eerst aan met je elektronische identiteitskaart via de kiosken. Je vindt deze aan de hoofdingang (verdieping -1) en in de centrale hal (verdieping 0).
3. De locatie van je afspraak:
 - de Endoscopie- en Functieafdeling
(route H105 / 1ste verdieping)
 - het Dagziekenhuis Inwendige geneeskunde
(route B132 / 1ste verdieping)

Belangrijk

1. Ga ten laatste de dag voor je onderzoek langs bij de apotheek voor de aankoop van:
 - 1 doos EZICLEN[®]** of
 - 1 doos MOVIPREP[®]**

Hiervoor is geen voorschrift nodig tenzij je (aanvullende) verzekering dit wel vergoedt. Meer info vind je op p.11.

2. Bloedverdunnende medicatie:
Laatste inname: / / om uur

Inhoud

1	Wat is een coloscopie?	6
2	Vorbereiding	7
2.1	Zeker vermelden	8
2.1	EZICLEN® of MOVIPREP® aankopen	8
2.3	Twee dagen voor het onderzoek: restenarm dieet.....	9
2.4	Darmvorbereiding	11
2.5	Wat meebrengen?.....	14
2.6	Tips	14
3	Het onderzoek	15
3.1	Aanmelden in het ziekenhuis	15
3.2	Verloop van het onderzoek	15
4	Na het onderzoek	17
5	Risico's	18
6	Geneesmiddelengebruik	19
7	Contact	20

1 Wat is een coloscopie?

Een coloscopie of colonoscopie is een onderzoek van de dikke darm en eventueel het uiteinde van de dunne darm dat wordt uitgevoerd met behulp van een endoscoop. Een endoscoop is een fijn soepel buisje met aan het uiteinde een camera. De endoscoop wordt langs de anus ingebracht en nadien opgevoerd tot aan de overgang met de dunne darm.

Tijdens het onderzoek wordt CO²-gas in de darm geblazen of wordt de darm gevuld met water. Dit doen we om de zichtbaarheid te verhogen en de darmwand glad te strijken. Het opschuiven van het toestel door de bochten van de darm en het inblazen van het CO²-gas kunnen onaangenaam aanvoelen of krampen veroorzaken. Daarom geven we vóór het onderzoek verdoving (zie p.16).

De arts zal de binnenzijde van de darm controleren op zweren, ontstekingen, bloedingen, vernauwingen, divertikels (uitstulpingen), poliepen en gezwellen. Eventueel worden kleine stukjes weefsel (biopsies) weggenomen voor microscopisch onderzoek. Er kunnen ook poliepen verwijderd worden, vernauwingen verbreed worden en bloedingen worden gestelpt.

De endoscoop wordt na ieder onderzoek zorgvuldig ontsmet, conform de geldende reglementering. De andere benodigde instrumenten zijn voor eenmalig gebruik en worden na ieder onderzoek weggegooid om besmetting te voorkomen.

2 Voorbereiding

De voorbereiding voor een coloscopie start twee dagen op voorhand met een restenarm dieet. De avond voor het onderzoek neem je een darmreinigingsmiddel in. De laatste voorbereiding op de dag van het onderzoek zelf, gebeurt, in samenspraak met de arts en afhankelijk van je afspraakuur (zie p. 3):

⤿ **Thuis:**

- als je een afspraak hebt in de Endoscopie- en Functieafdeling voor een ambulante behandeling.
- als je een afspraak hebt om 12.00 uur in het Dagziekenhuis Inwendige geneeskunde.

⤿ in het **Dagziekenhuis Inwendige geneeskunde**

- als je een afspraak hebt om 08.00 uur in het Dagziekenhuis Inwendige geneeskunde.

Hieronder beschrijven we stap voor stap hoe je je kunt voorbereiden op het onderzoek. Volg deze procedure nauwgezet, want dit is belangrijk voor de kwaliteit van het onderzoek.

2.1 Zeker vermelden

Verwittig vóór het onderzoek zeker je behandelende arts in deze gevallen:

- ↪ Een (eventuele) zwangerschap
- ↪ Een allergie (latex, Xylocaine, enz.), overgevoeligheid of intolerantie (het niet verdragen van bepaalde stoffen)
- ↪ Bloedstollingsproblemen of inname van bloedverduunners (zie p. 19)
- ↪ De aanwezigheid van een kunstklep of prothese
- ↪ Epilepsie
- ↪ Diabetes (suikerziekte)
- ↪ Hart-, long-, en nieraandoeningen
- ↪ De aanwezigheid van een pacemaker of defibrillator
- ↪ Het gebruik van geneesmiddelen (zie p. 19)

2.1 EZICLEN® of MOVIPREP® aankopen

Vóór we het onderzoek kunnen uitvoeren, moet de stoelgang uit de dikke darm verwijderd worden. Dit doe je door op voorhand een darmreinigingsmiddel in te nemen.

Denk eraan tijdig een doos EZICLEN® of MOVIPREP® te kopen. Dit is vrij te verkrijgen bij de apotheek.

Wij raden aan om op voorhand bij je hospitalisatieverzekering te informeren of deze in de terugbetaling van de EZICLEN® of MOVIPREP® voorziet. Hiervoor kan een voorschrift van de arts toch nodig blijken.

2.3 Twee dagen voor het onderzoek: restenarm dieet

	Te vermijden	Wel toegelaten
Granen	Volkoren brood, brood met granen en pitten, volkoren granen, havermout, bruine rijst, volkoren of 6-granen pasta	Wit brood, witte beschuiten, witte rijst, witte pasta
Vlees en vis	<ul style="list-style-type: none"> - Vet vlees zoals spek, gehaktbereidingen, lams- en schapenvlees ... - Te hard gebakken of moeilijk te kauwen vlees - Gepaneerde vis - Vette charcuterie zoals salami, rauwe ham ... - Smeersalades zoals vleessalade, eiersalade 	<ul style="list-style-type: none"> - Mager kalfs-, paarden-, rund- en varkensvlees zoals biefstuk, varkenshaasje, rundshamburger, rosbief ... - Kip, kalkoen zonder vel - Niet-gepaneerde vis - Magere vleeswaren zoals filetsoorten, kippenwit, kalkoenfilet, gekookte ham - Zacht gebakken of gekookt ei
Aardappelen	Opnieuw opgewarmde aardappelen, aardappel-salade, aardappelen uit blik, gefrituurde aardappel-berei-dingen (frietjes, kroketjes ...)	Zelfgemaakte puree, gekookte aardappelen <u>zonder schil</u>
Zuivel-producten	Zuivelproducten met stukjes fruit	Yoghurt, pudding, karnemelk, melk ...

	Te vermijden	Wel toegelaten
Groenten en fruit	<ul style="list-style-type: none"> - Vezelige groenten of groenten die slecht verteren: ui, kool, zuurkool, snijbonen, sperziebonen, maïs, doperwten, peulvruchten, tomaten, paprika's, champignons en rauwkost - Noten, pinda's en zaden - Bepaalde fruitsoorten met velletjes en pitjes zoals kiwi's, druiven, sinaasappels, mandarijnen, grapefruit, vruchtensappen met vruchtvlees 	<ul style="list-style-type: none"> - Goed gaar gekookte zachte groenten zoals worteltjes, bloemkool, broccoli, romaneskool, jonge bietjes - Fruit: fruitmoes, fruitconserven uit blik zonder pitjes, vezels of schil - Groenten en fruitsappen zonder pulp - Goed gemixte soep of groentebouillon
Suikers	Confituur, choco, peperkoek, speculoos(pasta)	<ul style="list-style-type: none"> - Gelei zonder vellen of pitten, appel- en perensiroop, honing - Suiker of suikervervangers

2.4 Darmvoorbereiding

Vóór we het onderzoek kunnen uitvoeren, moet de stoelgang uit de dikke darm verwijderd worden. Deze darmvoorbereiding is een belangrijk voor de kwaliteit van het onderzoek: stoelgangsresten kunnen letsels zoals poliepen verbergen. De voorbereiding moet zorgvuldig gebeuren volgens de hieronder beschreven procedure.

Om de darm goed schoon te krijgen, neem je vooraf een darmreinigingsmiddel (EZICLEN® of MOVIPREP®) in dat je hebt aangekocht in de apotheek (zie p. 9). Dit zal dunne tot waterige stoelgang veroorzaken. Als de darmreiniging geslaagd is, komt er alleen nog heldere, lichtgele vloeistof zonder brokjes in het toilet. **Als de stoelgang op de dag van het onderzoek om 10 uur nog niet helder is, neem dan contact met ons op via T 050 36 52 00.**

DE AVOND VOOR HET ONDERZOEK

<i>'s middags</i>	Laatste restenarme warme maaltijd
17.00 u.	Lichte maaltijd (pudding, yoghurt) of vloeibare maaltijd (bouillon, gemixte soep)
18.00 u.	Start de darmvoorbereiding met dosis 1 van EZICLEN® of MOVIPREP®. Zie p. 12- 13 voor de instructies om deze te bereiden.

Je zal regelmatig naar het toilet moeten. Diarree is normaal. Na deze voorbereiding mag je niets meer eten.

DE OCHTEND VAN HET ONDERZOEK

Neem geen maaltijden meer in. Drink geen koffie, thee of andere dranken. Enkel water is toegestaan.

Belangrijke geneesmiddelen mag je, na bespreking met de arts, innemen. Sommige geneesmiddelen moet je vooraf stoppen (zie '8. Geneesmiddelengebruik' op p. 19).

Als je om 8.00 uur een afspraak hebt in het Dagziekenhuis Inwendige geneeskunde, wordt de laatste voorbereiding **in het dagziekenhuis** uitgevoerd. Breng in dat geval de tweede dosis EZICLEN® of MOVIPREP® mee naar het ziekenhuis.

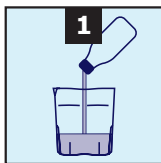
Voer deze voorbereiding **thuis** uit als je een ambulante afspraak hebt in de Functie- en Endoscopieafdeling of als je om 12.00 uur een afspraak hebt in het Dagziekenhuis Inwendige geneeskunde.

7.00 - 8.00 u. Start de darmvoorbereiding met de tweede dosis EZICLEN® of MOVIPREP®. Zie p. 12-13 voor de instructies om deze te bereiden.

8.00 - 10.00 u. Drink nog 1 liter water tot de stoelgang helder (geel) van kleur is en geen brokjes meer bevat. Indien de stoelgang nog niet helder is, blijf je nog meer water drinken.

na 10.00 u. Niets meer drinken of eten. Als de stoelgang nog steeds niet helder is, neem contact op via T 050 36 52 00.

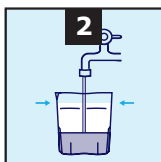
HOE EZICLEN® GEBRUIKEN?

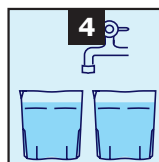
Giet de inhoud van één flacon **EZICLEN®** in de beker.

Neem rustig de tijd (**een half uur tot een uur**) om de beker helemaal leeg te drinken.

Voeg water toe tot aan de streep op de beker (=0,5 liter)

BELANGRIJK
Drink het volgende uur twee extra bekers water (=1 liter in totaal)

Bereiding dosis 1

1. Giet de inhoud van 1 fles EZICLEN® in de maatbeker.

2. Voeg fris water toe tot aan de streep.

3. Drink aan een traag tempo (een half uur tot een uur).

4. Nadien drink je nog een liter plat water. Dit drink je uit binnen het uur.

Je mag EZICLEN® verdunnen als je de smaak te geconcentreerd vindt. Gebruik hiervoor het water van de extra liter.

Bereiding dosis 2

Herhaal stappen 1 tot 4 met de tweede fles EZICLEN®.

HOE MOVIPREP® GEBRUIKEN?

Bereiding dosis 1

Open de verpakking van **MOVIPREP®** en open een plastic folie met zakjes A en B.

Leeg zowel zakje A als zakje B in een lege kan en voeg 1 liter water toe.

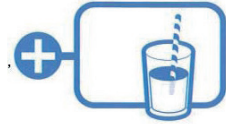
Roer de oplossing tot het poeder geheel is opgelost. Dit kan vijf minuten duren.

Giet de oplossing in een glas.

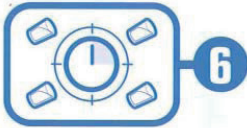

Drink de vloeistof binnen 1 à 2 uur op. Drink bijvoorbeeld iedere 10 à 15 minuten een glas tot de kan leeg is.

Drink naast iedere liter **MOVIPREP®** ten minste een liter water.

Bereiding dosis 2 (folie met zakjes A en B)

Herhaal stap 1 tot 5 voor de tweede liter **MOVIPREP®** oplossing. Gebruik hiervoor de tweede folie met zakjes A en B.

2.5 Wat meebrengen?

- ↪ Identiteitskaart
- ↪ Lijst met actuele thuismedicatie en dosis
- ↪ Eventueel kaart van uw verzekering (hospitalisatieverzekering)
- ↪ **Ambulant:** gemakkelijke kledij (bovenkledij mag tijdens het onderzoek aangehouden worden);
Dagziekenhuis: er wordt een ziekenhuisschortje voorzien.
- ↪ Eventueel wat lectuur

2.6 Tips

- ↪ Verwijder thuis make-up, nagellak en piercings.
- ↪ Onderga je ook een gastroscopie of gebeurt de coloscopie onder volledige narcose, verwijder indien mogelijk je kunstgebit.
- ↪ Juwelen, geld en waardevolle voorwerpen laat je best thuis.
- ↪ Als je opgenomen wordt in het Dagziekenhuis Inwendige geneeskunde, voorzie dat iemand je kan ophalen rond 17.30 uur.

3 Het onderzoek

3.1 Aanmelden in het ziekenhuis

De dag van het onderzoek meld je je aan met je elektronische identiteitskaart of isi+-kaart via één van de kiosken bij de hoofdingang (-1) of in de centrale hal (0).

Kies de optie 'dagopname'. Je ontvangt een volgnummer voor de inschrijvingsbalie (centrale hal, verdieping 0). Neem plaats in de wachtzaal tot je volgnummer op het scherm verschijnt. Een onthaalmedewerker zal je inschrijving verder afwerken.

Daarna kom je op het afgesproken uur (zie pagina 3) naar de Endoscopie- en Functieafdeling (verdieping 1 - route H105), of naar het Dagziekenhuis Inwendige geneeskunde (verdieping 1 - route B132).

3.2 Verloop van het onderzoek

Na de voorbereiding zal je mogelijk een tijdje moeten wachten tot je aan de beurt bent. Een verpleegkundige zal je naar de onderzoekskamer brengen. De coloscopie duurt ongeveer een half uur tot een uur. Het onderzoek gebeurt onder lichte verdoving of onder volledige narcose, in samenspraak met de arts. Tijdens de coloscopie worden je hartslag en ademhaling zorgvuldig geobserveerd door middel van een zuurstof-saturatiemeter op je vinger.

Net voor het onderzoek wordt een infuus geplaatst om medicatie toe te dienen. Je zal in de onderzoekskamer geïnstalleerd worden op je linkerzijde. Tijdens het onderzoek kan gevraagd worden om op je rug te gaan liggen. Een verpleegkundige kan met de handen druk uitoefenen op de buik. Om de darmwand beter te kunnen bekijken wordt de darm gevuld met water of wordt CO₂-gas ingeblazen. Wanneer CO₂-gas gebruikt wordt, kan je last krijgen van krampen en zal je winden moeten laten. Dat is normaal, dus schaam je er niet voor en houd de winden niet op.

Als de arts het nodig vindt, kan tijdens de coloscopie een stukje weefsel voor onderzoek weggenomen worden (biopsie). Er kunnen ook poliepen verwijderd worden. Deze worden microscopisch onderzocht om de aard ervan te bepalen. Het resultaat hiervan is meestal na enkele dagen gekend.

Wij stellen alles in het werk om het onderzoek zo vlot mogelijk te laten verlopen met de minste ongemakken en binnen de voorziene termijn. Het is altijd mogelijk dat je onderzoek vertraging oploopt door dringende gevallen of uitgelopen onderzoeken. Gelieve ons te verontschuldigen voor deze eventuele onvoorziene omstandigheden.

4 Na het onderzoek

Na het onderzoek wordt de lucht die in je darmen is opgestapeld op natuurlijke wijze geëlimineerd. Het is mogelijk dat je wat last hebt van krampen. Na het onderzoek blijf je nog even op de afdeling of op de kamer in het dagziekenhuis waar je kan rusten en onder medisch toezicht staat. **Voor je naar huis gaat, zal de arts je het resultaat meedelen en zo nodig verdere afspraken maken.**

Houd er rekening mee dat u zich na het onderzoek suf en slaperig kan voelen. Na een onderzoek onder verdoving mag je tot de volgende ochtend **niet zelf** met de wagen, fiets of bromfiets rijden. Laat je door iemand begeleiden of vraag een taxi of ziekenwagen aan via een verpleegkundige. In de parkeertoren of de spoedgevallendienst vindt je begeleider indien nodig een rolwagen. Je kan ook gebruik maken van het openbaar vervoer.

Na het onderzoek mag je terug normaal eten en drinken.

5 Risico's

Elke medische handeling, zelfs uitgevoerd in optimale omstandigheden, houdt een potentieel risico op complicaties in. In het geval van een coloscopie zijn complicaties echter zeldzaam (1 tot 3 gevallen op 1.000).

Verwikkelingen doen zich doorgaans al tijdens de endoscopie voor:

- ↪ Een scheurtje in de darmwand kan het plaatsen van een metalen clip tijdens de coloscopie of een heelkundige ingreep noodzakelijk maken.
- ↪ Bij het verwijderen van een darmpoliep kan een bloeding optreden. In dat geval is het plaatsen van een clip noodzakelijk.
- ↪ Allergische reacties op toegediende geneesmiddelen
- ↪ Complicaties van de verdoving
- ↪ Zeer zeldzame complicaties: vaataandoeningen en ademhalingsstoornissen, infecties of letsels aan de milt.

Verwikkelingen kunnen zich ook voordoen als je al thuis bent. De voornaamste symptomen zijn buikpijn, grote hoeveelheid rood bloed in de stoelgang en koorts. Als je één of meerdere van deze symptomen hebt, contacteer onmiddellijk het ziekenhuis of je arts.

6 Geneesmiddelengebruik

Bespreek met je arts welke geneesmiddelen je voor de behandeling nog mag innemen.

Bloedverdunnende geneesmiddelen (zie lijst hieronder) moet je vooraf stoppen. **Overleg steeds met je arts of huisarts op welk tijdstip je hier mee moet stoppen.**

- ⤿ Clopidogrel (Plavix®), Prasugrel (Efient®), Ticagrelor (Brilique®) enzovoort.
- ⤿ Warfarine (Marevan®), Fenprocoumon (Marcoumar®) enzovoort.
- ⤿ Dabigatran (Pradaxa®), Rivaroxaban (Xarelto®), Apixaban (Eliquis®), Edoxaban (Lixiana®)
- ⤿ LMWH (spuitjes)

Bespreek na de coloscopie met de arts wanneer je deze medicatie terug mag herstarten.

7 Contact

Endoscopie- en Functieafdeling

T 050 36 52 00

Openingsuren: elke werkdag van 8.00 tot 16.30 uur

Secretariaat Inwendige geneeskunde

T 050 36 51 55

Scan de QR-code om een informatieve video over coloscopie te bekijken.